

Назва дисципліни	Електронні платіжні системи
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Вальковець Алла Степанівна
Е-mail викладача:	alla.valkovets@rshu.edu.ua
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	http://kibernetika.rv.ua/
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета: є формування системи знань із теорії платіжних систем, платіжних інструментів, специфіки функціонування міжнародних і національних платіжних систем.

Завдання навчальної дисципліни. полягає у вивченні концептуальних положень функціонування і чинних стандартів платіжних систем провідних країн світу та України; визначення основних учасників платіжних систем та їх функцій; засвоєння методів і технологічних особливостей реалізації розрахункових операцій у платіжних системах; набуття вмінь оцінювати рівень і складність платіжної системи, зважаючи на безпеку платежів.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних та фахових компетентностей.

Інтегрована компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності:

СК 7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК 16. Здатність створювати, адмініструвати бази і сховища даних, організувати доступ до них та обробку даних.

Очікувані результати навчання:

Р13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

Р19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

Р25. Вміти моделювати та удосконалювати бізнес-процеси, проектувати та впроваджувати інвестиційні проекти, в тому числі у сфері інформатизації діяльності суб'єктів господарювання.

Р26. Використовувати можливості апаратного забезпечення, операційних систем,

офісних і мережевих програмних систем в професійній діяльності.

знати:

- суть, значення й правову основу діяльності електронних платіжних систем;
- елементи електронних платіжних систем та основні вимоги до них;
- загальну концепцію електронних платіжних систем; інструменти безготівкових розрахунків, організацію розрахунків тощо;
- схему проходження інформації електронною платіжною системою;
- зміст і основи нормативно-правових документів, що регулюють діяльність учасників платіжних систем в Україні; організацію експлуатації електронних платіжних систем;
- системи захисту інформації та основні вимоги до них; механізм дії зарубіжних електронних платіжних систем;
- правову основу та механізм дії системи електронних платежів Національного банку України;
- основні засади функціонування електронних платіжних систем, заснованих на використанні пластикових карток;
- основні принципи роботи сучасних, найбільш популярних систем розрахунків через Інтернет.

уміти:

- створення, впровадження, вдосконалення та супроводу електронних платіжних систем;
- виконання внутрішньобанківських і міжбанківських переказів;
- укладання та ведення договорів з надання послуг щодо переказу коштів із використанням платіжної системи;
- розробка гнучкої тарифної політики комерційного банку;
- використання сучасних інформаційних технологій в електронній комерції;
- визначення шляхів підвищення ефективності банківських послуг у сфері електронних переказів;
- розробки заходів щодо покращення обслуговування фізичних та юридичних осіб з метою підвищення рівня безпеки платіжних систем в Україні.

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Базою вивчення цього курсу є такі дисципліни, як «Економічна інформатика» «Основи теорії баз даних», «Економічна теорія», «Бухгалтерський облік», «Економіка підприємства»

Мотивація здобувачів вищої освіти відноситься до переліку професійно значущих особистісних характеристик. Вона є як показником, так і критерієм успішності та ефективності становлення майбутнього професіоналу, визначає змістовну наповненість і вибірковість навчальної діяльності. Мотивація навчальної діяльності утворюється ієрархічною системою зовнішніх і внутрішніх мотивів. Під час навчання мотивація, яка пов'язана з інтересом до вибраної професії, виступає у якості ресурсу та підґрунтя необхідного для розвитку професіоналізму.

Спільна (групова) діяльність полягає в колективній творчості здобувачів вищої, спрямованій на вирішення певних завдань підвищеної складності, сприяє виявленню та розвитку творчого мислення, здібностей здобувачів вищої освіти, підвищення рівня їх самостійності та інтелектуального розвитку, формуванню навичок колективної роботи, поліпшенню комунікативних навичок, емоційного стану здобувачів вищої освіти.

Самостійна діяльність здобувачів вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час. Метою самостійної роботи є системне і послідовне засвоєння в повному обсязі навчального матеріалу в межах програми навчальної дисципліни та формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє важливу роль у формуванні сучасного фахівця, здатного до креативного мислення, вільного орієнтування в інформаційному просторі та прийняття важливих самостійних рішень у нестандартних професійних ситуаціях.

Перелік тем

Змістовий модуль 1. Основні елементи і принципи організації платіжних систем

Тема 1. Зміст платіжної системи

Тема 2. Технологічна інфраструктура платіжних систем

Тема 3. Безпека платіжних систем

Тема 4. Механізми платіжних переказів та платіжні інструменти

Тема 5. Пластикова (платіжна) картка як інструмент розрахунків

Змістовий модуль 2 Зарубіжні платіжні системи. Становлення та розвиток електронних розрахунків в Україні.

Тема 6. Організація міжбанківських розрахунків

Тема 7. Електронні гроші та платіжні системи

Тема 8. Зарубіжні та міжнародні платіжні системи

Тема 9. Електронні міжбанківські розрахунки в Україні

Тема 10. Функціонування в Україні платіжних систем, заснованих на використанні платіжних карток

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Корецька Н. І. Платіжні системи: в схемах і таблицях : навч. посібн. – Луцьк : Луцького НТУ, 2015. – 302 с.
2. Платіжні системи : конспект лекцій / укладачі: О. С. Кушнерьов, Т. В. Доценко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 268 с.
3. Чайковський Я. І. Платіжні системи: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2006. – 210 с.

Допоміжна

1. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 21 січня 2004 року № 22 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04#Text> - Назва з екрану.

2. Положення про порядок реєстрації платіжних систем, учасників платіжних систем та операторів послуг платіжної інфраструктури, затверджене постановою Правління Національного банку України від 04 лютого 2014 року № 43 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-14#Text> – Назва з екрана

3. Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затверджене постановою Правління Національного банку України від 05 листопада 2014 року № 705 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#Text> – Назва з екрана

4. Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28 листопада 2014 року № 755 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0755500-14#Text> – Назва з екрана

5. Положення про здійснення операцій із валютними цінностями, затверджене постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text> – Назва з екрана.

6. Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті, затверджене постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 5 (зі змінами). [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text> – Назва з екрана.

7. Про захист персональних даних [Електронний ресурс]: Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>. – Назва з екрана.

8. Про електронні документи та електронний документообіг [Електронний ресурс] : Закон України від від 22.05.2003 № 851-IV із змінами і доповненнями / Законодавство України : [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> – Назва з екрана.

9. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах [Електронний

ресурс]: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text>. – Назва з екрана.

10. Про інформацію [Електронний ресурс]: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>. – Назва з екрана.

11. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від від 07.12.2000 № 2121-ІІІ із змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>. – Назва з екрана.

12. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні [Електронний ресурс]: Закон України від 05.04.2001 № 2346- ІІІ зі змінами та доповненнями. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>. – Назва з екрана.

13. Про затвердження Змін до Положення про нагляд (оверсайт) платіжних систем та систем розрахунків в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Правління Національного банку України від 21 січня 2020 №11 . – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0011500-20#Text>. – Назва з екрана.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Освітньо-професійна програма «Економічна кібернетика» підготовки бакалавра спеціальності 051 «Економіка».
2. Сайт-платформа кафедри економіки та управління бізнесом для дистанційного навчання: www.kibernetika.rv.ua.

Бібліотеки:

- РДГУ: web-сайт – <http://library.rshu.edu.ua>,
  - обласна наукова – м. Рівне, майдан Короленка, 6;
  - міська – м. Рівне, вул. Київська, 44.
3. Законодавство України <http://www.zakon.rada.gov.ua>
  4. Урядовий портал <http://www.kmu.gov.ua>
  5. Безкоштовна відкрита бібліотека Державного Університету комунікацій <http://www.dut.edu.ua/ua/lib/1/category/96>
  6. Бухгалтерський портал <http://www.dtk.com.ua>
  7. Тижневик «Баланс» <http://www.balance.dp.ua>
  8. Журнал «Бухгалтерія-Бізнес» – <http://www.buhgalteria.com.ua/>
  9. Вісник Податкової служби України – <http://www.visnuk.com.ua>

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК 4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	P13.	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні	МН1 МН2 МН4	МО2 МО6 МО10

			показники.		
		P19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	MH1 MH2 MH6	MO2 MO6 MO10
		P26.	Використовувати можливості апаратного забезпечення, операційних систем, офісних і мережових програмних систем в професійній діяльності	MH1 MH3 MH6	MO2 MO5 MO8
ЗК 7.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	P19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	MH1 MH2 MH6	MO2 MO6 MO10
		P26.	Використовувати можливості апаратного забезпечення, операційних систем, офісних і мережових програмних систем в професійній діяльності	MH1 MH3 MH6	MO2 MO5 MO8
СК7.	Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.	P19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	MH1 MH2 MH6	MO2 MO6 MO10
		P25.	Вміти моделювати та удосконалювати бізнес-процеси, проектувати та впроваджувати інвестиційні проекти, в тому числі у сфері інформатизації діяльності суб'єктів господарювання.	MH1 MH2 MH4	MO2 MO6 MO10
		P26.	Використовувати можливості апаратного забезпечення, операційних систем, офісних і мережових програмних систем в професійній діяльності	MH1 MH3 MH6	MO2 MO5 MO8
СК 16.	Здатність створювати, адмініструвати бази і сховища даних,	P19	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та	MH1 MH2 MH6	MO2 MO6 MO10

організувати доступ до них та обробку даних.		представлення аналітичних звітів.		
	P25.	Вміти моделювати та удосконаливати бізнес-процеси, проектувати та впроваджувати інвестиційні проекти, в тому числі у сфері інформатизації діяльності суб'єктів господарювання.	MН1 MН2 MН4	MO2 MO6 MO10
	P26.	Використовувати можливості апаратного забезпечення, операційних систем, офісних і мережних програмних систем в професійній діяльності	MН1 MН3 MН6	MO2 MO5 MO8

* MН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); MН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); MН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); MН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); MН5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); MН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); MН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** MO1 – екзамен; MO2 – усне або письмове опитування; MO3 – колоквиум; MO4 – тестування; MO5 – командні проекти; MO6 – реферати, есе; MO7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; MO8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; MO9 – захист лабораторних і практичних робіт; MO10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни «Електронні платіжні системи»

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	20	100
5	10	5	10	10	10	10	10	5	5		
Модульний контроль – 40					Модульний контроль - 40						

Система та критерії оцінювання у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.